

Wiadomości Adwokatury 5 czerwca 2020 r.

Prezydium NRA stanowczo za konstytucyjnym prawem do obrony

Prawo do obrony jest konstytucyjnie gwarantowanym podstawowym prawem każdego człowieka. Szczególnie istotnym w sprawach, w których sąd decyduje o pozbawieniu obywatela wolności, stosując tymczasowy areszt. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej stanowczo sprzeciwia się wszelkim rozwiązaniom legislacyjnym, które w jakikolwiek sposób naruszają to prawo.

Takie przepisy zawiera aktualnie procedowany w Sejmie *rządowy projekt ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (tzw. Tarcza 4.0), w którym przewiduje się, że obrońca może zostać pozbawiony możliwości bezpośredniego, osobistego kontaktu z osobą, wobec której rozpoznawany jest wniosek o zastosowanie aresztu. Naruszają prawo do obrony wszelkie regulacje, które przewidują, że obrońca może kontaktować się ze swoim klientem jedynie za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość.

Uchwałą w tej sprawie Prezydium NRA przyjęło 2 czerwca br.

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej za niedopuszczalny uznaje przy tym sposób uzasadniania proponowanych rozwiązań prawnych przez przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości podczas prac Komisji Finansów Publicznych Sejmu RP.

Dlatego Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w pełni popiera stanowisko prezentowane przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej podczas dotychczasowych prac legislacyjnych i upoważnia Go do podejmowania dalszych działań mających na celu ochronę podstawowych zasad procesu karnego, które powinny obowiązywać w każdym demokratycznym państwie prawa. Stan epidemii w żadnej mierze nie uzasadnia wprowadzania na stałe regulacji prawnych, które pozbawiają obywateli prawa do obrony.

[\(czytaj treść uchwały\)](#)

Prezes NRA podczas prac sejmowej Komisji interweniuje ws prawa do obrony aresztowanego

Adw. Jacek Trela, prezes NRA, 2 czerwca wziął udział w posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w Sejmie, podczas którego rozpatrywane były poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Znajdują się tam zapisy ograniczające prawo do obrony podczas posiedzeń aresztowych.

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej zabrał głos, podkreślając, że zapis o prowadzeniu online

posiedzeń aresztowych, przewidujący jedynie ogłoszenie postanowienia aresztowego, bez jego doręczenia, narusza art. 41 ust. 3 Konstytucji, który nakazuje doręczenie takiego postanowienia aresztowanemu.

Adw. Trela odniósł się do wcześniejszej wypowiedzi prokuratora Tomasza Szafrąńskiego, który mówił, że w 1997 roku, kiedy powstała Konstytucja, nie było wideokonferencji i dlatego w art. 41 ust. 3 jest zapis o doręczaniu. Prezes NRA zaznaczył, że choć w 1997 roku nie było wideokonferencji, to odbywały się rozprawy, podczas których można było ustnie ogłosić decyzję o tymczasowym aresztowaniu, a jednak Konstytucja mówi wyraźnie o doręczeniu decyzji, ponieważ doręczenie ma istotny walor dotarcia informacji do tymczasowo aresztowanego wraz z uzasadnieniem.

Adw. Jacek Trela podkreślił, że prawo do obrony zapisane w Konstytucji oraz w dyrektywie Parlamentu Europejskiego, nakazuje skuteczne zapewnienie udziału obrońcy oskarżonego w posiedzeniu aresztowym.

Prezes NRA ocenił proponowane w projekcie Tarczy 4.0 rozwiązanie jako złe, również dlatego, że daje sądowi możliwość zabronienia telefonicznego kontaktu aresztowanego z obrońcą. Takie naruszenie praw obywatelskich może skutkować poważnymi konsekwencjami na arenie międzynarodowej.

Zwrócił też uwagę, że te przepisy nie są wyłącznie ograniczone do czasu epidemii, gdyby zostały wprowadzone, zostałyby w wymiarze sprawiedliwości na stałe. Dlatego, gdyby miały być wprowadzone, to tylko na czas epidemii.

Posiedzenie Komisji zostało przerwane i odłożone na dzień następny.

Prezes NRA interweniuje ws. prawa do obrony w drugim dniu prac sejmowej Komisji

Adw. Jacek Trela, prezes NRA, 3 czerwca br. wziął udział w drugim dniu prac Komisji Finansów Publicznych w Sejmie, podczas którego rozpatrywane są poprawki zgłoszone w

czasie drugiego czytania do projektu ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Znajdują się tam zapisy zmieniające kodeks postępowania karnego i ograniczające prawo do obrony.

Prezes NRA, podobnie jak w dniu poprzednim, zabrał głos, zwracając uwagę, że Komisja pracuje teraz nad zmianami w kodeksie, a zmiany w kodeksie powinny być procedowane w trybie przewidzianym w Regulaminie Sejmu dla zmian kodeksów. Przypomniał ponadto, że zapis w Tarczy 4.0, mówiący o ogłoszeniu decyzji o aresztowaniu tymczasowym, a nie doręczeniu łamie art. 41 ust. 3 Konstytucji. Te wady projektu i procesu legislacyjnego są niezwykle istotne także w aspekcie międzynarodowym, bo ich mogą skutkować brakiem współpracy np. przy europejskim nakazie aresztowania.

Prezes NRA wskazał na sposób zminimalizowania skutków tych zapisów poprzez wprowadzenie poprawki, która mówi o ograniczeniu czasu obowiązywania tych przepisów wyłącznie do trwania epidemii. Tylko przy ograniczeniu czasu obowiązywania tych zmian będzie można pozostać we względnej zgodzie z Konstytucją i prawem europejskim – podkreślał adw. Trela.

Prezes NRA przytoczył również treść uchwały podjętej 2 czerwca 2020 r. przez Prezydium NRA, w której Prezydium podkreśla, że **prawo do obrony jest konstytucyjnie gwarantowanym podstawowym prawem każdego człowieka. Szczególnie istotnym w sprawach, w których sąd decyduje o pozbawieniu obywatela wolności, stosując tymczasowy areszt.**

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej w pełni popiera stanowisko prezentowane przez Prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej podczas dotychczasowych prac legislacyjnych i upoważnia Go do podejmowania dalszych działań mających na celu ochronę podstawowych zasad procesu karnego, które powinny obowiązywać w każdym demokratycznym państwie prawa. Stan epidemii w żadnej mierze nie uzasadnia wprowadzania na stałe regulacji prawnych, które pozbawiają obywateli prawa do obrony.

[\(czytaj treść uchwały Prezydium z 2 czerwca 2020 r.\)](#)

Adw. Jacek Trela: prawa zatrzymanego będą łamane (wywiad)

Ministerstwo Sprawiedliwości chce ograniczyć kontakt zatrzymanego z obrońcą. I to wszystko na etapie decyzji o stosowaniu przez sąd aresztu. Uzasadnia to pandemią. "Nie ma żadnych powodów, by ograniczać prawo do obrony" - uważa adw. Jacek Trela. Rozmowa z prezesem Naczelnej Rady Adwokackiej ukazała się 3 czerwca br. na łamach "Rzeczpospolitej".

"Oskarżony powinien stanąć przed sądem, zanim zapadnie decyzja o tymczasowym aresztowaniu. To przecież jest pozbawienie wolności. Propozycja, by odbywało się to online, jest zła. Ale jeszcze gorsze jest to, by decyzja zapadała bez kontaktu oskarżonego z obrońcą, nawet telefonicznego." - podkreśla prezes NRA.

[\(czytaj cały wywiad\)](#)

Prezes NRA: Tarcza 4.0 ograniczy prawo do obrony

Projekt Tarczy 4.0 wprowadza zapisy, które ograniczą prawo do obrony - podkreśla adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej. Jego opinia ukazała się 4 czerwca br. na łamach Dziennika Gazety Prawnej.

"Projekt Tarczy 4.0, jak jej nazwa wskazuje czwartej zmiany w przepisach speustawy, mającej przeciwdziałać skutkom epidemii Covid-19, wprowadza jak dotąd najgroźniejszą zmianę. Sądy będą mogły podejmować decyzję o tymczasowym aresztowaniu bez obecności na sali rozpraw osoby, która ma zostać aresztowana, bez obecności na sali jej obrońcy i bez możliwości kontaktowania się obrońcy z oskarżonym. Sędzia będzie mógł ogłosić swoją decyzję online.(...)- wskazuje prezes NRA. - Zapis o prowadzeniu online posiedzeń aresztowych łamie art. 41 ust. 3 Konstytucji, który wyraźnie mówi o doręczeniu postanowienia o tymczasowym aresztowaniu z uzasadnieniem."

[\(czytaj całą opinię\)](#)

Postulaty warszawskiej ORA w związku z „odmrażaniem” wymiaru sprawiedliwości

Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie adw. Mikołaj Pietrzak skierował 1 czerwca br. pismo do Prezesów Sądów w związku z „odmrażaniem” wymiaru sprawiedliwości.

Pismo zawiera 5 postulatów i spostrzeżeń dotyczących: komunikacji, zmianowego systemu pracy, wykazu rozpraw i posiedzeń jawnych, biura podawczego i czytelnicy akt oraz udziału publiczności w rozprawach.

[\(czytaj pismo dziekana ORA w Warszawie\)](#)

Adw. prof. Kardas: Instytucjonalne gwarancje niezależności prawników jako podstawa rządów prawa

Na portalu e-Palestry ukazało się naukowe opracowanie pt. "Instytucjonalne gwarancje niezależności prawników jako podstawa rządów prawa" autorstwa adv. prof. dr. hab. Piotra Kardasa.

Prawidłowe funkcjonowanie systemu opartego na idei rządów prawa wymaga istnienia wielu instytucjonalnych gwarancji. Prawo jako podstawowe narzędzie społecznego sterowania może pełnić przypisywane mu funkcje jedynie wówczas, gdy funkcjonuje mechanizm umożliwiający kontrolę zgodności z prawem działań podejmowanych przez władze publiczne. W tym zakresie podstawową funkcję pełnią niezależne sądy. Prawidłowe funkcjonowanie sądów w demokracji konstytucyjnej nie jest jednak możliwe bez współdziałania z niezależnymi prawnikami, będącymi sługami prawa oraz reprezentantami interesów swoich mandantów. Odczytywanie i stosowanie prawa, stanowiące podstawę sprawiedliwego rozstrzygnięcia jednostkowej sprawy, możliwe jest jedynie w ramach prawniczej wspólnoty interpretacyjnej. Niezależność prawników stanowi fundamentalny warunek realizacji idei rządów prawa. Z tego powodu szczególne znaczenie mają instytucjonalne, określone w prawie wewnętrznym oraz prawie Unii Europejskiej, gwarancje niezależności prawników. W szczególności zaś związane z istnieniem samorządu zawodowego, poszanowaniem instytucji tajemnicy zawodowej oraz niezależności sądownictwa dyscyplinarnego, gwarantujące rzetelność postępowania.

[\(czytaj cały artykuł na stronie e-Palestry\)](#)

Adwokaci Gutowski i Kardas: Godzić potrzeby i gwarancje

Nie chodzi o to, by stworzyć maszynkę do sprawnego zamykania ludzi. Z tym Temida sobie radzi i bez zmian wyłączających realne prawo do obrony. - napisali adv. prof. dr hab. Maciej Gutowski i adv. prof. dr hab. Piotr Kardas w felietonie, który ukazał się 2 czerwca br. na łamach "Rzeczpospolitej".

"Najświeższym przykładem wirtualizacji w polskiej praktyce sądowej ma być możliwość odbywania posiedzeń aresztowych przy pomocy środków porozumiewania się na odległość, w ramach tak zwanej tarczy Covid 4.0. Zaznaczyć trzeba, że na podstawie tych przepisów dopuszczalność przeprowadzania zdalnych posiedzeń aresztowych nie będzie ograniczona do obowiązywania stanu epidemii. Proponowany mechanizm ma pozostać na stałe w naszym systemie." - napisali autorzy.

[\(czytaj cały felieton\)](#)

Środowisko sędziowskie wspiera sędziego Tuleyę

Zarząd Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” apeluje do polskich sędziów, aby 9 czerwca o godzinie 9.00 na pół godziny przerwali prowadzone czynności procesowe. Ma to być wyraz solidarności z sędzią Sądu Okręgowego w Warszawie - Igorem Tuleyą. Tego dnia o tej godzinie Izba Dyscyplinarna w budynku Sądu Najwyższego rozpocznie się postępowanie dotyczące rozpoznania wniosku Prokuratury Krajowej o zezwolenie na pociągnięcie sędziego Tulei do odpowiedzialności karnej.

- Postępowanie Prokuratury zmierzające do przedstawienia zarzutu karnego za działalność orzeczniczą traktujemy jako niedopuszczalną ingerencję w niezawisłość sędziowską i przejaw represji wobec sędziego, który publicznie sprzeciwia się łamaniu praworządności. - pisze zarząd Iustitii.

Adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, apeluje do adwokatów, aby podeszli do tego protestu ze zrozumieniem i poinformowali o nim swoich klientów.

SSP Iustitia zachęca też, aby sędziowie, którzy 9 czerwca nie orzekają, przyjechali do Warszawy na Plac Krasieńskich przed Sąd Najwyższy, aby również w ten sposób wesprzeć sędziego Tuleyę.

Z kolei dzień wcześniej, 8 czerwca o godz. 18.00, w 150 miastach w Polsce odbędą się przed sądami zgromadzenia solidarności z sędzią Igorem Tuleyą.

Adwokacka Akademia Przedsiębiorczości - zapis szkolenia z 28 maja

Naczelna Rada Adwokacka organizuje Adwokacką Akademię Przedsiębiorczości. Jest to program skierowany do adwokatów, mający na celu przekazanie kompleksowej wiedzy i wsparcia w dążeniu do rozwoju kompetencji, mających wpływ na rozwój kancelarii oraz w efekcie osiągnięcie stabilnej pozycji zawodowej. Nagranie szkolenia z 28 maja 2020 r. dostępne jest na platformie Palestry.

Tematem szkolenia online, które odbyło się 28 maja 2020 r., była "Współpraca z klientami i w ramach zespołu w dobie pracy zdalnej"

Celem było przybliżenie narzędzi i zasad pracy zdalnej, która, według dostępnych analiz rynku, pozostanie z nami nawet po zakończeniu pandemii COVID 19.

Szkolenie podzielone zostało na trzy części:

Część 1: Organizacja spotkań online, zasady i dostępne narzędzia.

[\(obejrzyj nagranie\)](#)

Część 2: Organizacja zdalnej współpracy z Klientem. Narzędzia.

[\(obejrzyj nagranie\)](#)

Część 3: Cyfrowa kancelaria: jak dostępne narzędzia mogą usprawnić pracę zespołu i współpracę z klientami.

[\(obejrzyj nagranie\)](#)

Szkolenie prowadziła Anna Gnoińska: założycielka i partner zarządzający REVIT.HR. Doświadczenie zdobywała jako dyrektor i członek Zarządu odpowiedzialna za HR, komunikację i zarządzanie zmianą i cyfrową transformację w obszarze zasobów ludzkich. Pracowała w spółkach międzynarodowych i krajowych w sektorze bankowym, mediów, energetycznym i technologicznym. W REVIT.HR praktykuje współpracę zdalną z klientami i zespołem konsultantów oraz doradza klientom, jak przygotować i przeprowadzić cyfryzację przedsiębiorstwa. Studiowała finanse i zarządzanie we Francji i w Niemczech w ramach NEOMA Business School.

Seminarium online UIA: postępowanie w przypadku niewypłacalności po epidemii

UIA zaprasza na seminarium internetowe nt. Sposobów postępowania w przypadku niewypłacalności po erze COVID-19. Odbędzie się ono w kilku językach w terminach 23, 24 i 25 czerwca.

Seminarium odbędzie się w trzech językach według następującego harmonogramu:

- w dniu 23 czerwca 2020 roku w godz. 16:30 – 17:30 odbędzie się seminarium w języku hiszpańskim

[\(link do seminarium\)](#)

- w dniu 24 czerwca 2020 roku w godz. 16:30 – 17:30 odbędzie się seminarium w języku francuskim

[\(link do seminarium\)](#)

- w dniu 25 czerwca 2020 roku w godz. 16:30-17:30 odbędzie się seminarium w języku angielskim

[\(link do seminarium\)](#)

Udział w tych wydarzeniach jest bezpłatny, ale wymagana jest wcześniejsza rejestracja.

Przestępstwa z nienawiści - Metodyka pracy adwokata i radcy prawnego

Nakładem Wydawnictwa C.H. Beck ukazała się właśnie „Metodyka pracy adwokata i radcy prawnego w sprawach o przestępstwa z nienawiści”, pod redakcją adw. Pawła Knuta.

Jest to pierwsza tego typu publikacja na krajowym rynku wydawnictw prawniczych, która w przekrojowy sposób omawia specyfikę pracy profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniach dot. przestępstw z nienawiści.

Zawiera m.in. charakterystykę prawidłowego rozumienia tego zjawiska, praktyczny komentarz z orzecnictwem do kluczowych przepisów prawa, opracowanie standardów i zobowiązań międzynarodowych, w tym orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a także omówienie kluczowych aspektów pracy pełnomocnika pokrzywdzonego w tej kategorii spraw (m.in. gromadzenie materiału dowodowego czy współpraca z organami ścigania).

Do publikacji dołączono także m.in. kilkanaście praktycznych wzorów pism, jak również zestawienie najczęściej występujących symboli z nienawiści.

W przedmowie do Metodyki Prezes NRA adw. Jacek Trela wskazał: *„Jako pełnomocnicy reprezentujący swoich klientów w sprawach o przestępstwa z nienawiści musimy pamiętać, że nasza rola nie kończy się na sali sądowej czy w murach prokuratury. Rolą adwokatów jest również kształtowanie odpowiednich standardów debaty publicznej na temat przestępstw z nienawiści. Ustawowym zadaniem Adwokatury jest bowiem nie tylko udzielanie pomocy prawnej, ale również współdziałanie w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa. Jestem przekonany, że korzystanie z niniejszej publikacji będzie przybliżać nas do tego celu.”*

W gronie autorek i autorów publikacji znaleźli się zarówno przedstawiciele świata nauki (dr Piotr Godzisz, Anna Wójcik), samorządów prawniczych (adw. Anna Mazurczak, adw. Małgorzata Mączka-Pacholak, adw. Paweł Knut) jak i Policji (podkom. Przemysław Czerwiński).

Szczegółowe informacje na temat zawartości Metodyki dostępne są na stronie Wydawnictwa C.H. Beck:

[\(zobacz informacje na stronie\)](#)

W najbliższym czasie planowane są spotkania autorskie wokół tematyki objętej Metodyką (więcej informacji na ten temat zostanie opublikowanych wkrótce).

